Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA EN ELS PROCESSOS D'ENSENYAMENT-APRENENTATGE EN ELS DIFERENTS CONTEXTOS

Coordinació: ESCOLAR BAÑERES, MARIA ALBA

Any acadèmic 2022-23

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA EN ELS PROCE... 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA EN ELS PROCESSOS D'ENSENYAMENT-APRENENTATGE EN ELS DIFERENTS CONTEXTOS
Codi	14451
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Màster Universitari en Psicopedagogia	1	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	7
Tipus d'activitat, crèdits i grups	

Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA
Nombre de crèdits	3.5	3.5
Nombre de grups	1	1

Coordinació	ESCOLAR BAÑERES, MARIA ALBA
Departament/s	PSICOLOGIA
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA EN ELS PROCE... 2022-23

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ESCOLAR BAÑERES, MARIA ALBA	alba.escolar@udl.cat	6	
RIBES CASTELLS, RAMONA ANA	ramona.ribes@udl.cat	1	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Reconèixer els principals factors que afecten el desenvolupament humà: biològics, psicològics i socials
2. Conèixer diferents perspectives teòriques de la psicologia de l'Educació i valorar les seves principals aportacions per un Disseny i implementació se situacions educatives apropiades per a la construcció de coneixements.
3. Distingir i reconèixer la identitat de diferents contexts educatius, i valorar els continguts curriculars i la continuïtat entre etapes educatives.
4. Analitzar, i reconèixer activitats del context educatiu, i valorar la seva adequació per al aprenentatge i desenvolupament .
5. Conèixer les característiques diferencials individuals dels subjectes, i relacionar- les amb les condicions educatives apropiades per a potenciar els seu aprenentatge i desenvolupament.
6. Relacionar les característiques (cognitives, comunicatives, emocionals i socials, i les intel·ligències múltiples) amb els continguts curriculars i el Disseny de situacions de Ensenyança – Aprenentatge.
7. Comprendre i analitzar els principals factors que incideixen en la motivació per l'aprenentatge i la seva dinàmica, i dissenyar estratègies per potenciar-la.
8. Comprendre i analitzar els processos cognitius, emocionals i psicomotors necessaris per a construir aprenentatges profunds.
9. Reconèixer els mecanismes d'influència educativa i dissenyar i valorar situacions d'interacció entre iguals que afavoreixi l'aprenentatge escolar.
10. Reconèixer diferents funcions i processos d'influència educativa que puguin dur a terme el professor/a o educador/a, i dissenyar i valorar situacions que afavoreixin l'aprenentatge escolar.
11. Conèixer diferents recursos tecnològics en l'àmbit de la matèria, i valorar la seva adequació per als processos d'ensenyança – aprenentatge.
12. Conèixer, utilitzar i valorar diferents recursos TIC per al propi procés de¡ensenyament – aprenentatge.
13. Emprar els coneixements psicoeducatius amb objectivitat, rigor i valoració crítica.

Competències

Competències generals del mòdul obligatori

- CG1Integrar els coneixements i avanços de la psicopedagogia en la seva actuació professional, amb actitud reflexiva i crítica, prenent decisions a partir d'una anàlisi dels problemes, integrant coneixements i enfrontant-se a la complexitat derivada d'una informació incompleta.
- CG2Implicar-se en la pròpia formació permanent, reconeixent els aspectes crítics que han de millorar l'exercici de la professió, adquirint independència i autonomia com a aprenenta, i responsabilitzant-se del propi aprenentatge i del desenvolupament de les seves habilitats per mantenir i incrementar la competència professional.
- CG4Saber comunicar les seves decisions professionals, (i conclusions), els coneixements i raons últimes

que les sustenten tant a públics especialitzats com no especialitzats, d'una manera clara i adaptada a les seves necessitats.
- CG5Saber resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts, i en contextos més amplis o multidisciplinaris, així com generar processos innovació i canvi.
- CG7Aplicar les TIC,s en l'exercici professional.

Competències específiques del mòdul obligatori

- CE1 Diagnosticar i avaluar les necessitats educatives de les persones, grups i organitzacions a partir de diferents metodologies, instruments i tècniques, considerant les singularitats del context on es dóna l'activitat.
- CE2Assessorar i orientar els professionals de l'educació, així com als agents sòcioeducatius, en l'organització, el disseny, la implementació i l'avaluació de processos i experiències d'ensenyament – aprenentatge, facilitant l'atenció a la diversitat i afavorint la igualtat d'oportunitats.
- CE4Dissenyar, implementar i avaluar programes, projectes, serveis, polítiques i pràctiques sòcioeducatives, amb la finalitat de donar resposta a les necessitats de les persones, organitzacions i/o col·lectius específics.
- CE5Gestionar, liderar i dinamitzar equips afavorint el treball en xarxes col·laboratives amb els diferents agents i institucions sòcioeducatives.
- CE7Motivar per a la innovació en la intervenció social i educativa, tenint en compte els resultats de la recerca en diferents àmbits.

Competencias específicas de la materia:

- Conèixer, identificar i valorar les principals bases teòriques de referència per desenvolupar un esquema explicatiu dels processos d'aprenentatge.

- Conèixer i saber utilitzar els principals mètodes i tècniques d'avaluació i detecció de necessitats educatives, de formació, i de dificultats d'aprenentatge.

- Identificar i valorar els principals mecanismes intrapsicològics moduladors dels processos d'aprenentatge.

- Capacitat per dissenyar i gestionar programes i estratègies educatives per respondre a la diversitat en els processos d'aprenentatge i en el ritme d'aprenentatge dels subjectes.

- Identificar i valorar els principals mecanismes interpsicològics i factors moduladors dels processos d'ensenyament-aprenentatge: interacció entre iguals, interacció formador / professor i alumnes.

- Dissenyar, gestionar i avaluar situacions educatives que utilitzen els mecanismes interpsicològics moduladors de l'aprenentatge per optimitzar els processos d'aprenentatge dels subjectes.

- Conèixer i argumentar les potencialitats de les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines mediadores i potenciadores dels processos d'ensenyament-aprenentatge.

- Ser capaç de dissenyar, gestionar i avaluar programes educatius que utilitzin les TIC.

- Dissenyar, implementar i avaluar plans de formació específics per afavorir el desenvolupament personal i / o professional dels individus: definició d'objectius de formació, elecció i seqüenciació de continguts, disseny d'activitats d'aprenentatge, disseny de metodologies d'ensenyament i disseny d'activitats d'avaluació.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1.La intervenció psicopedagògica en els processos d'ensenyament-aprenentatge en el context de l'educació formal.

1.1.Conceptes previs:

- Definició
- Models i estratègies d'intervenció/orientació
- Objectius, fases i avaluació del procés d'intervenció

1.2. Intervenció psicopedagògica en les NESE(Necessitats Específiques de Suport Educatiu) / NEE (Necessitats Educatives Especials) derivades de:

- Discapacitat auditiva
- Discapacitat visual
- Discapacitat intel·lectual
- Discapacitat física
- Pluridiscapacitat
- Trastorn de l'espectre autista
- Trastorn greu de conducta
- Trastorn mental
- Derivades d'altes capacitats
- Trastorn de l'aprenentatge i la comunicació
- Situació de malaltia
- Desavantatge educatiu

2. La intervenció psicopedagògica en el context socio-comunitari en els àmbits de:

- Salut / Salut mental
- Diversitat funcional
- Igualtat i diversitat de gènere
- Immigració: població estrangera, contextos plurilingües, plans educatius d'entorn.
- Famílies

Eixos metodològics de l'assignatura

Es combinaran les següents metodologies: classes magistrals sintètiques, flipped classroom, role playing, anàlisi de casos, visual thinking, treballs pràctics individuals i grupals.

Es vetllarà per una participació activa de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Set	Dia	IPPEA 17/18	GG	Ind.	Treball	Interv.	Asses
1	6-7/10	Presentació discipina. Intervenció psicopedagògica en contextos educatius formals. Consideracions generals (Alba Escolar)	1	1			

	13-14/10	Intervenció psicopedagógica en NESE/NEE derivades de discapacitat auditiva /visual	1	1			
	20-21/10	Intervenció psicopedagógica en NESE/NEE derivades de discapacitat intel.lectual/física	1	1			
	27-28/10	Intervenció psicopedagógica en NESE/NEE derivades de pluridiscapacitat/TEA	1	1			
2	3-4/11	Intervenció psicopedagógica en NESE/NEE derivades de trastorn greu de conducta/trastorn mental	1	1			
	10-11/11	Intervenció psicopedagógica en NESE derivades d'altes capacitats/ trastorns aprenentatge i comunicació	1	1			
	17-18/11	Intervenció psicopedagógica en NESE derivades de situació de malaltia/desavantatge educatiu	1	1			
	24-25/11	Síntesi i revisió dels continguts treballats. Presentacions treball grupal	1	1			
3	1-2/12	presentacions treball grupal. Prova escrita	1	1			
	9-15-16-22/12	intervenció psicopedagògica en conextos sociocomunitaris I (Carme Moncasí)	1	1			
	12-13-19-20/1	intervenció psicopedagògica en conextos sociocomunitaris II (Ramona Ribes)	1	1			
	26-27/01	Recapitulació, revisió i propostes de millora de l'experiència educativa de l'assignatura (Alba Escolar)	1	1			
	7 CR.	175	52	51	24	24	24
			GG	Ind.	Treball	Interv.	Asses

Sistema d'avaluació

Avaluació ordinària	
Evidències	**Percentatge**
Prova escrita sobre els continguts treballats	25%
Treball individual	30%
Treball en grup	30%
Participació a les classes	15%

Avaluació alternativa

Tenint en compte la Normativa de l'Avaluació i la Qualificació de la Docència en els Graus i Màsters en la UdL aprovada pel Consell de Govern 26 de febrer de 2014, en el seu article 1.5. Avaluació alternativa.

Evidències	**Percentatge**
Prova escrita sobre els continguts treballats	40%
Treball individual: *elaborar un pla d'intervenció educativa per a alumnat amb NEE/NESE a escollir per l'alumne/a.*	60%

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA

Manual de referència

SANTROCK, J. (2006) *Psicologia de la Educación*. Barcelona: McGraw-Hill España. ISBN: 9701056353. EAN: 9789701056356

BIBLIOGRAFIA GENERAL BÀSICA

PALACIOS, J.; MARCHESI, A; COLL, C., (Eds.) (2001) *Desarrollo psicológico y educación, II. Psicología de la Educación*. Madrid: Alianza Universidad, 1999-2001. (2ª edición).

COLL, C. (Coor.) (1997) *Psicologia de la instrucció*. Barcelona: UOC.

POZO, J.I. (1996) *Aprendices y maestros*. Madrid: Alianza Ed.

GONZÁLEZ, R.; BARCA, A.; ESCORIZA, J. i GONZÁLEZ, J.A. (1996) *Psicología de la instrucción*. Barcelona: EUB (5 vol.).

BRUNING, R. H. (2005) *Psicología cognitiva y de la instrucción*. Madrid: Pearson/Prentice Hall, 4a. Ed.

KOZULIN, A. (2000). *Instrumentos psicológicos. La educación desde una perspectiva sociocultural*. Barcelona:Paidós.

REIGELUTH, Ch. M. (1999) *Instructional-desing theories and models V.II. A new paradigm of instructional theory*. London: Lawrence Erlbaum Ass.

VEGA, J. L. (Dir.) (1985). *Psicología Evolutiva*. Madrid: UNED.

BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA

MERCER, N. (1977). *La construcción guiada del conocimiento. El habla de profesores y alumnos*. Barcelona: Paidós.

AUSUBEL, D.P., NOVAK, J.D. Y HARMELIAN, H. (1983) *Psicología educativa: un punto de vista cognoscitivo*. México: Trillas, 2 Ed.

BELTRAN, J. i GENOVARD, C. (Eds.) *Psicología de la instrucción*. Madrid: Síntesis..

BELTRAN, J. (Dir.) *Psicología educacional*. Madrid: UNED, 1984 2 vol

CÉSAR COLL (coord.)(1999) ; CONCEPCIÓ GOTZENS ... [et al.] (1996) *Psicología de la instrucción : la enseñanza y el aprendizaje en la educación secundaria*. Barcelona : ICE Universitat de Barcelona: Horsori

GARDNER, H.(2013) *Inteligencias Multiples: La Teoria en la Practica*. Ediciones Culturales Paidos

GENOVARD, C. i GOTZENS, C. (1990) *Psicología de la instrucción*. Madrid: Santillana.

MAHER, C. i ZINS, J. (1989). *Intervención psicopedagógica en los centros educativos*. Madrid: Narcea.

MAYER, R. E. (2002) *Psicología de la educación : el aprendizaje en las áreas de conocimiento*. Madrid : Prentice Hall.

MERCER, N.; R. WEGWRIF; L. MAJOR. (2020) *The Routledge International Handbook of Research on Dialogic Education*.

MONEREO, C.(Coord.) et al (1994). *Estrategias de enseñanza y aprendizaje: Formación del profesorado y*

aplicación en la escuela. BCN: Graó.

MONEREO, C. i SOLÉ, I. (coords.) (2004) *El asesoramiento psicopedagógico: una perspectiva profesional y constructivista*. Madrid: Alianza Psicología.

PINTRICH, P.R., CROSS, D.R., KOZMA, R.B. i McKEACHIE, W.J. (1986). Instructional Psychology. *Annual Review of Psychology*, 37, 611-651.

RIVAS, F. (2003). *El proceso enseñanza/aprendizaje en al situación educativa*. Barcelona: Ariel.

TOMLINSON, P. (1984) *Psicología educativa*. Madrid Pirámide.

WOOLFOLK, A.E. (1999) *Psicología educativa*. Prentice Hall, 7ª Ed.